

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Talouden tasapainottamistoimenpiteet kaudella 6-12/2024:

Toimenpiteillä tavoitellaan yhteensä noin 600 000 € säästövaikutusta.

Vuoden 2024 aikana on tehty runsaasti toimenpiteitä kustannusten hillitsemiseksi, mutta osa näistä on jo huomioitu ylitysennusteessa.

Ylitysennustetta (800 000 €) ei syksyn aikaisilla toimenpiteillä kyetä merkittävästi pienentämään. Kustannusten ennustettavuuteen vaikuttavat mahdolliset/oletetut henkilöstön sairauspoissaolot. (Thl:n arvion mukaan merkittävänä riskinä tunnistetaan hengitystieinfektioiden ja koronartuntojen kasvuennuste syksyille 2024)

Työterveyskustannukset

- Ei keinoja pienentää ylitysennustetta. Työhyvinvointi- ja henkilöstötoimenpiteillä saadaan pidettyä ylitys ennallaan ja tavoitellaan, ettei ylitys kasva.

Henkilöstökustannusten ylityksen tavoitellaan vähentyvän 100 000 € .

Palvelusetelikustannusten ylitys aiheutuu indeksitarkastuksen aiheuttamasta hinnankorotuksesta. Tätä ei ole mahdollista kattaa olemassa olevasta budjetista.

Ateriakustannusten osalta ateriatilausten tarkentamisella tavoitellaan vuosisuunnitelman mukaisessa budjetissa pysymistä elo-joulukuun aikana. Tavoitteena olla lisäämättä kevään aikana muodostunutta ylitystä.

Alla olevista toimenpiteistä huolimatta ylitysennuste tulee olemaan arviolta noin 500 000€:

Palvelun järjestämistä koskevat toimenpiteet:

- **Varhaiskasvatuksessa ei ole mahdollisuutta kasvattaa ryhmäkokoja kunnan omalla päätöksellä, vaan ne määräytyvät laissa.**
- **Kesätoiminnan tehostaminen ja kesäpäivystyksen keskittäminen:**
erityisesti heinäkuun kesäpäivystyksen merkittävä supistaminen vrt. aiempiin vuosiin. Päiväkotikapasiteetista heinäkuun aikana käytössä/avoinna 12%. → säästövaikutus n. 300 000 €.
Vuosiomien kohdentaminen tarkemmin toiminnan hiljaisiin ajanjaksoihin. Tavoitteena välttää sijaistarvetta eli kaksoispalkkauksia. Keskitetty kesäpäivystys, eli toiminnan supistaminen, mahdollistaa vakituisen henkilöstön lomien pitämisen ilman korvaavaa sijaishenkilöstöä. → säästövaikutus
- **Joulunajan keskitetty toiminta:** 23.12. ma ja 27.12. Toiminnan tehostaminen ja lomapalkkavelan vähentäminen.

- **Viikonloppuhoidon tehostaminen:** läntisellä alueella käyttöä on seurattu toimintakauden 23-24 aikana. Tesoman päiväkodin sunnuntai palvelu päiväkotitoiminnan osalta lakkautetaan 1.8.2024 alkaen. Palvelu osoitetaan keskitetysti perheille Pellervon vuoropäiväkodistä. → säästövaikutus: Voimian osalta 16 200 €, henkilöstön osalta n. 20 000 € (36 200 €/vuosi)
- **Pienten päiväkotien toiminta-aikojen supistaminen 1.8.2024 alkaen:** pääsääntöisesti 2-3 lapsiryhmäisten päiväkotien toiminta-aika on klo 7- 17, ei klo 6-18. → säästövaikutuksen lisäksi laadullinen vaikutus, työajan keskittäminen, sijaiskustannusten ja kuormittavuuden vähentäminen
- **Ojalan päiväkodin käynnistäminen osittaisena,** elokuussa käynnistysvaiheessa n. 25 % ja lokakuusta 2024 eteenpäin n. 50 % (ei täydellä kapasiteetilla) → Hesun mukaisesta henkilöstöresursseista ”jäädytetään” 50%. → **säästövaikutus 300 000 €**
- Palkattomien vapaiden pitäminen: kohdentaminen tarkemmin toiminnan hiljaisiin ajanjaksoihin, kannustetaan, jos tilanne sen mahdollistaa, ei saa syntyä sijaistarvetta. → säästövaikutus 30 000€
- Lasten ateriatilausten tarkentamista jatketaan: tavoitteena tilattujen ja syötyjen aterioiden parempi kohdentuminen. Kevään aikana edelleen noin 20 000 aterialaikkaa kuukaudessa tilattiin enemmän kuin on paikalla olevia lapsia. ”Turhista aterioista” kustannukset kuukausitasolla n. 80 000 euroa. → säästövaikutus: tavoitteena pysyä vuosisuunnitelman mukaisessa budjetissa
- **Aineet, tarvikkeet & tavarat:** elokuussa linjaus → vain välttämättömät hankinnat ajalla elo-joulukuu 2024, pois lukien ensikertaiset kalustamiset. → **Säästötavoite 100 000 €**
- Ensikertaisen kalustamisen osittainen toteutuminen Eteläpuiston päiväkodissa 2024 → säästö 200 000€. Lisäksi Härmälän koulun ensikertainen kalustaminen siirtyy. → säästö 100 000€.

Tuen järjestelyihin liittyvät toimenpiteet:

- **Avustajaresurssin supistaminen:** lapsiryhmissä käytetään ensisijaisena tuen lain rakenteellisena toimenpiteenä ryhmän pienennyksiä eli lapsi 1,5 tai 2 -paikalla. Tämä toimenpide ei kuitenkaan ruuhkaisilla asuinalueilla mahdollista ja tällöin kohdistettava/palkattava ryhmään resurssi: joko avustaja tai lastenhoitaja.
→ **Tavoite pysyä vuosisuunnitelman mukaisessa budjetissa ja hillitä ylitystä.**
- Kolmen erityisopettajan rekrytointi jäädytetään 8-12/2024. → **Säästötavoite 50 000€**

AVK, avoin varhaiskasvatus

- **AVK -toiminnan supistaminen (kerhotoiminta):** toiminta-aikoja supistettu aiempaan nähden eli elokuussa ei tarjolla avk -toimintaa. Resurssi kohdennetaan elokuussa päiväkotitoimintaan korvaamaan henkilöstövajetta. Toimenpiteellä tavoitellaan sijaiskustannuksien vähenemistä elokuun osalta ja lomapalkkavelan vähentymistä. Avk -toiminnassa ei myöskään palkkauksia eläköityvien tai irtisanoutuvien tilalle. Säästötavoite 30 000

Muut toimenpiteet:

- Täydennyskoulutuksien karsinta, jotta kaksoispalkkauksia ei muodostu. Silti kunnan täydennyskoulutusvelvoite toteutuu.
 - Esim. LAT (Liikunnan ammattitutkinto) -koulutusta ei toteuteta syksyllä 2024

Perusopetuksen toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi 2024

Jo tehdyt toimenpiteet 1,5 M€:

- Koulujen omat säästöt keväällä 1 M€
 - Säästövelvoite on määritelty koulukohtaisesti oppilasmäärien suhteessa
 - Sisältää erilaisia toimenpiteitä mm. rekrytointeihin, sijaisten käyttöön ja hankintoihin liittyen
- Alakoulujen kertoimen pienentäminen 0,5 M€
 - Pienennetään koulujen opetusresursseja vuosiluokkien 1-6 osalta, mikä vaikuttaa ryhmäkokoon.
- Koulujen lisäsäästövelvoite syksyille 0,7 M€ (määritelty koulukohtaisesti oppilasmäärien suhteessa)
 - Sijaiskulujen tiukka seuranta
 - Ohjaajarekrytointi vain henkilökohtaiseen ohjaukseen
- Av-laitteiden uusimisen siirtäminen myöhemmäksi, säästö asennuskuluista 0,1 M€
- Pajatoiminnan toteutus omana toimintana kilpailutuksen sijaan 0,1 M€
- Hankinnoista pidättäytyminen mahdollisuuksien mukaan 0,2 M€

Ennustetut ylitykset 6/2024, perustelut ja toimenpiteet

Kaupunkiympäristön palvelualue

- Tuottojen arvioidaan alittuvan rakennusvalvonnassa 0,7 milj. euroa, sillä tuottonäkymät ovat heikentyneet asuntorakentamisen voimakkaan hiljentymisen vuoksi.
 - ➔ Tulojen alitus tullaan kattamaan menopuolella tehtävistä kokonaisharkintaan perustuvista karsinnoista palvelujen ostoissa.

Konsernihallinto

- Konsernihallinnon yhteisten erien toimintatuottojen alitus 19,9 milj. euroa aiheutuu siitä, että suunniteltu yhtiöomaisuuden myynti ei toteudu kuluvana vuonna. Toimintakulujen 0,4 milj. euron ylitysennuste aiheutuu Tesoman hyvinvointiallianssin palvelutuottajalle toiselta sopimuskaudelta maksettavista bonuksista.
 - ➔ Omaisuuden myynti on huomioitu vuoden 2025 talousarviokehyksessä.
 - ➔ Konsernihallinnon henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen alitukset kattavat ennustetut menojen ylitykset.

Ennustetut ylitykset 6/2024, perustelut ja toimenpiteet

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka

- Toimintakatteen ennuste on yhteensä 23,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi.
- Pysyvien vastaavien myyntivoittojen ennustetaan toteutuvan 22,9 milj. euroa suunniteltua pienempänä. Suurimpana toteutumattomana eränä on Tipotien ja muutamien tonttien (Ikean pohjoispuolinen alue, Tullinaukio, Lahdesjärven/Vuoreksen itäpuoli) myynnin siirtyminen vuodelle 2025.
 - Myynnit on huomioitu vuoden 2025 talousarviokehyksessä.
- Vuokratuottojen ennustetaan toteutuvan 3,9 milj. euroa budjetoitua pienempinä.
 - Sekä tilavuokra- että maanvuokratulojen ennustetaan alittuvan. Tilavuokrien alitus johtuu mm. Pirhan vuokrasopimusmuutoksista. Maanvuokrien alitusta selittää suunniteltua matalampi inflaatio (vuokrat sidottu inflaation tasoon) ja useampi toteutumaton vuokrasopimus.
 - Ei toimenpiteitä ylitysten ehkäisemiseksi.
- Palvelujen ostojen ennustetaan toteutuvan 3,2 milj. euroa budjetoitua suurempana Tilapalvelujen laskutuksesta johtuen.
 - Ylitysten syynä on ollut mm. kylmä ja runsasluminen talvi, joka lisäsi energiankulutusta ja näkyy kiinteistöhoidon lisätöinä.
 - Kulujen kasvua pyritään hillitsemään. Tilapalvelujen kanssa käydään keskustelua siitä miltä loppuvuosi näyttää ja miten mahdollisiin ylitysuikiin varaudutaan.